

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v březnu a dubnu 2009

BŘEZEN

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v březnu 2009 meziměsíčně nižší o 0,2 %. Průmyslová produkce klesla meziročně o 17,0 %.

Průmyslová produkce v březnu 2009 meziročně klesla o 17,0 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů klesla o 19,0 %. Březen 2009 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 2 pracovní dny více. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byla průmyslová produkce meziměsíčně nižší o 0,2 %. K meziročnímu poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -2,9 procentního bodu, pokles odvětví o 32,1 %), výroba strojů a zařízení (příspěvek -2,4 p.b., pokles o 26,1 %), výroba základních kovů, hutní zpracování; slévárenství (příspěvek -2,2 p.b., pokles o 45,8 %) a výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek -2,2 p.b., pokles o 14,3 %). Průmyslová produkce nejvíce rostla v odvětví výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (příspěvek 0,3 p.b., růst o 26,7 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách se meziročně snížily o 14,2 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se snížily v běžných cenách o 14,0 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků činil 48,6 %.

Hodnota **nových zakázek** ve vybraných odvětvích meziročně klesla o 16,5 %, z toho zakázek ze zahraničí o 15,2 %. Nové zakázky celkem nejvíce klesly v odvětvích: výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (příspěvek -4,9 procentního bodu, pokles o 48,5 %), výroba strojů a zařízení (příspěvek -3,9 p.b., pokles o 27,9 %) a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -3,0 p.b., pokles o 23,5 %). Nové zakázky rostly nejvíce v odvětvích: výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků (příspěvek 0,5 p.b., růst o 42,9 %) a výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek 0,5 p.b., růst o 3,9 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v březnu 2009 meziročně snížil o 9,9 %. Jejich **průměrná měsíční nominální mzda** v březnu 2009 meziročně vzrostla o 2,5 % a činila 23 370 Kč.

Průmyslová produkce v 1. čtvrtletí 2009 meziročně klesla o 21,0 %. K meziročnímu poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek -4,2 procentního bodu, pokles odvětví o 26,2 %), výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -3,1 p.b., pokles o 34,6 %) a výroba strojů a zařízení (příspěvek -2,5 p.b., pokles o 28,4 %). Průmyslová produkce rostla v odvětví výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (příspěvek 0,1 p.b., růst o 9,7 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách byly v 1. čtvrtletí 2009 meziročně nižší o 18,5 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků v 1. čtvrtletí 2009 se meziročně snížily v běžných cenách o 21,6 %.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v 1. čtvrtletí 2009 meziročně snížil o 7,6 %. Jejich **průměrná měsíční nominální mzda** v 1. čtvrtletí 2009 meziročně vzrostla o 1,3 % a činila 22 576 Kč.

Nové zakázky ve vybraných odvětvích v 1. čtvrtletí 2009 meziročně klesly o 22,7 %. Nové zakázky ze zahraničí ve vybraných odvětvích v 1. čtvrtletí 2009 meziročně poklesly o 22,0 %.

Stavebnictví

Stavební produkce sezónně očištěná byla v březnu 2009 meziměsíčně vyšší o 0,1 %, meziročně klesla o 9,4 %.

Stavební produkce v březnu 2009 meziročně klesla **ve stálých cenách** o 9,4 %, po očištění od vlivu pracovních dní klesla o 11,9 %. Stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v březnu meziměsíčně vyšší o 0,1 %. Podobně jako v předchozích měsících pokračoval pokles produkce

v pozemním stavitelství (příspěvek -11,2 p. b., pokles o 14,2 %) a růst produkce inženýrského stavitelství (příspěvek 1,8 p. b., růst o 8,3 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v březnu 2009 meziročně zvýšil o 0,5 %. Jejich **průměrná měsíční nominální mzda** meziročně klesla^{*)} o 11,3 % a činila 26 041 Kč.

Stavební produkce v 1. čtvrtletí 2009 meziročně klesla ve stálých cenách o 11,5 %. Inženýrské stavitelství zaznamenalo meziroční nárůst stavební produkce o 8,7 % a produkce pozemního stavitelství klesla o 16,5 %.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v 1. čtvrtletí 2009 meziročně zvýšil o 0,1 %. Jejich **průměrná měsíční nominální mzda** meziročně klesla^{*)} o 2,6 % a činila 24 372 Kč.

^{*)} Výrazný pokles průměrné mzdy ve stavebnictví v březnu a v 1. čtvrtletí 2009 byl způsoben vysokou srovnávací základnou v březnu 2008, kdy byly vyplaceny mimořádně vysoké odměny. Po očištění vlivu těchto mimořádných odměn by průměrná mzda vzrostla v březnu 2009 o 4,8 % a v 1. čtvrtletí o 3,7 %.

Počínaje lednem 2009 jsou výsledky za průmysl a stavebnictví zpracovávány a publikovány podle nové klasifikace CZ-NACE. Vyčerpávající informace o zavedení této klasifikace včetně převodníků jsou k dispozici na [http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_\(cz_nace\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_(cz_nace)).

V této souvislosti došlo k přepočtu časových řad základních ukazatelů. Podrobnější informace a přepočtené časové řady za období 2000–2008 jsou k dispozici v části metodika, resp. časové řady pod následujícími odkazy:

Průmysl: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pru_cr

Stavebnictví: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/stavebnictvi_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sta_cr

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby klesly v březnu v maloobchodě meziměsíčně reálně o 0,1 % a meziročně o 0,9 %. Bez očištění se tržby meziročně zvýšily o 0,1 %, k čemuž z větší části přispěl prodej nepotravinářského zboží. Ve velkoobchodě, maloobchodě a opravách motorových vozidel se sezónně očištěné tržby meziměsíčně zvýšily o 0,5 %, meziročně však byly nižší o 6,5 % a bez očištění o 3,9 %.

Podle nové klasifikace odvětví se do **maloobchodu (CZ-NACE 47)** zahrnuje i maloobchodní prodej pohonných hmot, který byl dříve součástí tzv. motoristického segmentu (z něj zůstal pouze velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel). **Po očištění o sezónní vlivy, kalendářní a pracovní dny** se tržby v maloobchodě v březnu zvýšily **meziměsíčně** reálně o 0,1 %, přičemž za potraviny se snížily o 1,1 %, zatímco za nepotravinářské zboží vzrostly o 0,4 %. **Meziročně** vzrostly o 0,9 %, z toho za potraviny o 1,1 %, za nepotravinářské zboží o 1,4 % a za prodej pohonných hmot naopak klesly o 1,3 %. **Sezónně neočištěné** tržby vzrostly meziročně o 0,1 %. Vývoj byl ovlivněn nejen vyšším počtem pracovních dní letos (+2), ale i tím, že v loňském roce připadly Velikonoce na březen, letos na duben. Prodej nepotravinářského zboží se zvýšil o 1,6 %, tržby za potraviny klesly o 1,7 %.

Nejvyšší růst zaznamenal prodej ve specializovaných prodejnách s farmaceutickým, zdravotnickým a drogistickým zbožím (o 11,1 %). Rostly také tržby za výrobky pro kulturu a rekreaci (o 6,6 %), prodej přes internet (o 6,3 %), maloobchod s počítačovým a komunikačním zařízením (o 5,6 %) a ostatní maloobchod mimo prodejny, stánky a trhy (o 3,6 %). Klesly tržby specializovaných prodejen potravin (o 8,0 %), za ostatní výrobky pro domácnost (o 4,0 %) a v prodejnách se smíšeným zbožím (o 1,1 %). Prodej pohonných hmot stagnoval (viz tabulka č. 2).

Cenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 95,9 %. Nejvyššího růstu dosáhly ceny ve specializovaných prodejnách potravin (o 4,0 %) a farmaceutického, zdravotnického a drogistického zboží (o 2,2 %). Naopak ceny pohonných hmot se snížily o 18,9 %, počítačových a komunikačních zařízení o 10,9 % a za použité zboží o 6,3 %.

Ve velkoobchodě, maloobchodě a opravách motorových vozidel (NACE 45) sezónně očištěné tržby vzrostly meziměsíčně reálně o 0,5 % a meziročně klesly o 6,5 %. Neočištěné tržby

se snížily **meziročně** o 3,9 %, v tom za prodej motorových vozidel o 3,5 % a za opravy o 5,8 %.

Dohromady se v odvětvích **maloobchod (CZ-NACE 47) a velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel (CZ-NACE 45) sezónně očištěné** tržby zvýšily **meziměsíčně** reálně o 0,2 %, **meziročně** klesly o 1,4 %. **Sezónně neočištěné** tržby zaznamenaly **meziroční** pokles o 1,1 %.

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů klesl v březnu meziročně v běžných cenách vývoz o 6,3 % a dovoz o 13,5 %. Obchodní bilance vykázala rekordně vysoký přebytek 23,4 mld. Kč. Jeho meziroční přírůstek o 14,1 mld. Kč byl výsledkem především nižšího deficitu v obchodě s minerálními palivy o 5,3 mld. Kč a vyššího kladného salda v obchodě s polotovary a materiály o 5,1 mld. Kč.

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění zvýšil vývoz o 5,1 %, zatímco dovoz klesl o 0,9 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 1,4 % a pokles dovozu o 1,3 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 6,3 % (o 13,4 mld. Kč) a dovoz o 13,5 % (o 27,4 mld. Kč). U vývozu jde o nejmenší meziroční pokles od září 2008, u dovozu od prosince loňského roku. Vlivem oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám došlo k většímu snížení zahraničního obchodu v přepočtu na eura (vývoz o 13,2 % a dovoz o 19,8 %) a zejména na dolary (vývoz o 27,1 % a dovoz o 32,7 %). Letošní březen měl ve srovnání se stejným měsícem roku 2008 o dva pracovní dny více. Určitý vliv měla také nízká srovnávací základna loňského března a velikonoční svátky, které byly v roce 2008 v březnu, zatímco v roce 2009 v dubnu.

Obchodní bilance vykázala přebytek 23,4 mld. Kč, který byl největší od vzniku České republiky. Historicky nejvyšší byl i meziroční přírůstek kladného salda o 14,1 mld. Kč. Březnová bilance byla kladná v roce 1993 a poté nepřetržitě od vstupu České republiky do Evropské unie.

Kladný vliv na vývoj celkové bilance měl zejména pokles pasiva v obchodě s minerálními palivy o 5,3 mld. Kč a přírůstek kladného salda v obchodě s polotovary a materiály o 5,1 mld. Kč a stroji a dopravními prostředky o 3,5 mld. Kč. V obchodě se surovinami došlo ke zlepšení bilance o 1,2 mld. Kč přechodem z pasiva do aktiva. Negativní vliv na bilanci měl naopak pokles přebytku v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 0,4 mld. Kč, nápoji a tabákem o 0,3 mld. Kč a prohloubení deficitu v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 0,2 mld. Kč. Pasivum bilance s chemickými výrobky (8,7 mld. Kč) zůstalo zhruba na úrovni března 2008.

V obchodě se stroji a dopravními prostředky klesl vývoz o 8,2 % (o 9,6 mld. Kč) a dovoz o 15,2 % (o 13,0 mld. Kč). Největší pokles vývozu a dovozu byl patrný u silničních vozidel (o 3,0 mld. Kč a 4,1 mld. Kč), strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 2,8 mld. Kč a 1,9 mld. Kč) a elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 2,3 mld. Kč a 2,0 mld. Kč). Pokles dovozu minerálních paliv o 29,2 % (o 5,7 mld. Kč) byl ovlivněn hlavně nižším dovozem ropy (hodnotově o 42,9 %, naturálně o 5,2 %) a zemního plynu (hodnotově o 15,5 %, naturálně o 36,4%). V obchodě s polotovary a materiály stoupl přebytek v důsledku zlepšení bilance v obchodě se železem a ocelí a neželeznými kovy (výrazný pokles dovozu).

Z teritoriálního hlediska se státy EU byla bilance aktivní 51,4 mld. Kč (přebytek se meziročně zvýšil o 7,5 mld. Kč), s nečlenskými státy EU pasivní 28,0 mld. Kč (deficit klesl o 6,6 mld. Kč). Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 12,7 mld. Kč, Francií o 2,0 mld. Kč a Slovenskem o 0,6 mld. Kč. Pasivum se snížilo v obchodě s Ruskem o 4,8 mld. Kč, Japonskem o 1,1 mld. Kč a Ázerbájdžánem o 0,8 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Tureckem o 0,8 mld. Kč. Schodek se prohloubil v obchodě s Čínou o 2,4 mld. Kč a Spojenými státy o 0,6 mld. Kč. Přebytek klesl v obchodě s Rumunskem o 2,4 mld. Kč, Polskem o 0,9 mld. Kč, Belgií o 0,8 mld. Kč, Španělskem a Švédskem (shodně o 0,7 mld. Kč). Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Itálií o 1,4 mld. Kč a Norskem o 1,0 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci snížil vývoz o 6,7 % a dovoz o 6,4 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 70,3 mld. Kč, které bylo o 13,8 mld. Kč nižší. Dlouhodobě nepříznivý vliv na bilanci měl růst schodku v obchodě s minerálními palivy o 23,3 mld. Kč a pokles kladného salda v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 14,6 mld. Kč a stroji a dopravními prostředky o 6,8 mld. Kč. Příznivě naopak působilo zvýšení přebytku v obchodě s polotovary a materiály o 18,7 mld. Kč, nápoji a tabákem o 2,5 mld. Kč a surovinami o 0,7 mld. Kč a zmenšení schodku v obchodě s chemickými výrobky o 10,2 mld. Kč. Deficit obchodu s potravinami a živými zvířaty (28,0 mld. Kč) se v porovnání s předešlými dvanácti měsíci nezměnil.

Z teritoriálního hlediska byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 44,3 mld. Kč, se státy mimo EU se schodek obchodu zvýšil o 58,1 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě

s Německem o 47,8 mld. Kč, Nizozemskem 16,8 mld. Kč, Francií o 5,2 mld. Kč, Rakouskem o 4,8 mld. Kč, Slovenskem o 4,3 mld. Kč a Polskem o 3,1 mld. Kč. Schodek se snížil v obchodě s Tchaj-wanem o 3,9 mld. Kč a Japonskem o 3,8 mld. Kč. Záporné saldo se naopak zvýšilo v obchodě s Čínou o 21,3 mld. Kč, Ruskem o 16,9 mld. Kč a přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Norskem o 12,2 mld. Kč. Přebytek se snížil v obchodě se Španělskem o 10,3 mld. Kč, Belgií o 7,9 mld. Kč, Itálií o 6,7 mld. Kč a Rumunskem o 5,1 mld. Kč.

V lednu až březnu klesl vývoz o 17,5 % a dovoz o 18,8 %. Přebytek obchodní bilance dosáhl 35,5 mld. Kč a byl tak meziročně o 1,5 mld. Kč vyšší.

DUBEN

Spotřebitelské ceny

Celková hladina spotřebitelských cen klesla v dubnu proti březnu o 0,1 %. Toto snížení způsobil pokles cen zejména v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje a oddíle zdraví. Meziroční růst spotřebitelských cen v dubnu zpomalil na 1,8 % (ze 2,3 % v březnu). Byl to nejnižší meziroční růst cen od února 2007.

Meziměsíční snížení spotřebitelských cen o 0,1 % způsobily zejména ceny potravin a nealkoholických nápojů, které u většiny druhů potravinářského zboží mírně klesly. Ceny chleba se snížily o 1,6 %, vajec a vaječných výrobků o 3,3 %, sýrů o 3,8 %, olejů a tuků o 1,7 %, cukru o 5,4 %. Pokles cen v oddíle zdraví byl důsledkem změn, mezi které patřilo zejména zrušení regulačních poplatků při návštěvě lékaře u dětí do 18 let, snížení doplatků léků o regulační poplatek, snížení ročního limitu u dětí do 18 let a seniorů nad 65 let. Ceny doplatků léků předepsaných lékařem vč. poplatků se snížily o 12,5 %, ceny lékařské ambulantní péče o 9,1 %. V oddíle bydlení se snížily ceny zemního plynu o 3,0 %.

Opačný vliv na vývoj cenové hladiny mělo zvýšení cen v dopravě, kde ceny pohonných hmot vzrostly o 2,5 % a dopravních služeb o 1,4 %. Průměrná cena benzínu Natural 95 byla v dubnu nejvyšší za posledních pět měsíců. Zvýšení cen v odívání a obuvi ovlivnily zejména nové sezónní modely oděvů i obuvi. Z potravin se zvýšily hlavně ceny brambor o 4,2 % a ostatní zeleniny o 5,5 %.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,2 %, ceny služeb naopak o 0,2 % vzrostly.

Vývoj spotřebitelských cen v dubnu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	-0,5	Zdraví	1,8	-3,6
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	0,2	Doprava	11,4	1,2
Odívání a obuv	5,2	0,6	Pošty a telekomunikace	3,9	-0,2
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	-0,2	Rekreace a kultura	9,9	-0,4
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	0,0	Vzdělávání	0,6	0,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,2
			Ostatní zboží a služby	6,3	0,2

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v dubnu o 1,8 %, což je o 0,5 procentního bodu méně než v březnu. Na zmírnění meziročního růstu spotřebitelských cen se podílely v různé míře téměř všechny oddíly spotřebního koše, a to buď zpomalením cenového růstu nebo prohloubením cenového poklesu.

Do první skupiny patřily zejména oddíly bydlení a alkoholické nápoje a tabák, jejichž ceny rostly doposud nejvýrazněji. V bydlení vzrostly ceny zemního plynu o 17,1 % (v březnu o 24,3 %). Ceny dalších položek bydlení rostly obdobně jako v březnu, tj. ceny elektřiny o 11,6 %, tepla a teplé vody o 7,9 %, vodného o 9,2 %, stočného o 9,0 %. Čisté nájemné vzrostlo o 19,4 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 26,9 % a v bytech s tržním nájemným o 5,6 %. V oddíle alkoholické nápoje a tabák vzrostly ceny alkoholických nápojů o 1,8 % (v březnu o 3,5 %).

Prohloubení cenového poklesu zaznamenaly především ceny v oddíle zdraví vlivem výše

popsaných změn. Zvýraznil se i pokles cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje zejména vlivem poklesu cen pečárenských výrobků a obilovin o 6,0 %, vajec o 12,7 %, mléka o 15,0 %, sýrů o 13,2 %, čerstvého másla o 21,6 %. Větší meziroční snížení (o 3,0 %) než v minulém měsíci (o 2,0 %) měly i ceny oděvů.

Výrazně snižující vliv na hladinu spotřebitelských cen měly již sedmý měsíc ceny v dopravě v důsledku poklesu cen pohonných hmot, který byl v dubnu 15,5 %. Ceny automobilů klesly o 11,5 %. Pokles cen pokračoval u audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 12,3 %. Rovněž klesly ceny mobilních telefonů (o 18,9 %) a ceny telefonických a telefaxových služeb (o 3,7 %).

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,5 % a ceny služeb o 3,9 %. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení hypotetického nájemného byl meziročně vyšší o 1,6 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem **průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců** proti průměru předchozích 12 měsíců byla v dubnu 4,6 %, což je o 0,4 procentního bodu méně než v březnu 2009.

Výrobní ceny

Meziměsíčně klesly ceny průmyslových výrobců o 0,5 % a zemědělských výrobců o 0,2 %. Ceny stavebních prací se nezměnily, ceny tržních služeb vzrostly o 0,4 %.

Meziročně byly ceny zemědělských výrobců nižší o 29,2 %, ceny průmyslových výrobců o 2,5 %. Ceny stavebních prací byly vyšší o 1,9 % a tržních služeb o 1,7 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** klesly v úhrnu o 0,2 %. Ceny v rostlinné výrobě se snížily o 0,8 %, klesly ceny obilovin o 2,3 % a olejnin o 2,7 %. Vzrostly ceny zeleniny o 18,9 % a ovoce o 7,3 %. Ceny v živočišné výrobě se zvýšily o 0,5 %, vzrostly ceny prasat o 3,9 %, drůbeže o 1,0 % a skotu o 0,2 %. Nižší byly ceny mléka o 1,5 % a vajec o 2,4 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 0,5 %. Snížily se především ceny obecných kovů a kovodělných výrobků o 2,7 % a ceny elektřiny, plynu, páry o 0,9 % (přechod na letní ceny elektřiny u velkoodběratelů a nižší ceny tepelné energie). Stouply zejména ceny koksu a rafinérských ropných výrobků o 3,2 % a chemických látek a výrobků o 3,6 %.

Ceny **stavebních prací** se nezměnily, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví klesly o 0,5 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** se zvýšily o 0,4 %. Vzrostly především ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 3,5 %.

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly nižší o 29,2 % (v březnu o 28,6 %). Ceny v rostlinné výrobě klesly o 36,9 % zejména v důsledku nižších cen obilovin o 48,3 % a olejnin o 42,5 %. Dále klesly ceny ovoce o 28,8 % a zeleniny o 13,0 %. Výrazně vzrostly ceny chmele, a to o 120,5 %. Ceny v živočišné výrobě byly nižší o 18,0 %. Klesly ceny mléka o 36,8 %, drůbeže o 10,2 % a vajec o 1,7 %. Ceny prasat byly vyšší o 8,9 % a skotu o 2,1 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 2,5 % (v březnu o 2,0 %), což je největší meziroční pokles od začátku sledování (rok 1991). Klesly ceny koksu a rafinérských ropných výrobků o 35,9 %, obecných kovů a kovodělných výrobků o 4,2 % a potravinářských výrobků, nápojů a tabáku o 3,6 % (zejména mlýnské a škrobárenské výrobky o 21,4 %, průmyslová krmiva o 18,8 % a mléčné výrobky o 13,4 %). Vzrostly především ceny elektřiny, plynu a páry o 11,0 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin meziročně nejvíce klesly ceny meziproductů o 5,5 % a energie o 3,7 %, stouply ceny zboží dlouhodobé spotřeby o 2,1 % a výrobků investiční povahy o 1,7 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 1,9 % (v březnu o 2,3 %). Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví byly nižší o 3,3 % (v březnu o 2,3 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 1,7 % (v březnu o 2,0 %). Vzrostly ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 7,7 %, za programování a poradenství o 7,2 % a za administrativní a jiné podpůrné činnosti o 6,5 %. Na druhé straně klesly ceny za telekomunikační služby o 1,8 % a ceny nákladní dopravy o 3,5 %.

Od ledna 2009 jsou cenové indexy průmyslových výrobců a tržních služeb sestavovány, počítány a publikovány v klasifikaci CZ-NACE a CZ-CPA. K největším přesunům v porovnání s původní klasifikací SKP došlo ve struktuře průmyslu. Změny se týkají všech úrovní třídění a pro snadnější orientaci jsou rozhodující úpravy na úrovni subsekcí uvedeny na str. 34 a 35. Přepočtení cenových indexů za minulá období byl proveden až do roku 1991 včetně, u indexů cen tržních služeb do roku 1994.

Vyčerpávající informace o nové klasifikaci jsou uvedeny na webových stránkách ČSÚ pod odkazem <http://czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace>.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost v dubnu 2009 se zvýšila o 0,2 p.b. na 7,9 %. Tempo zvyšování nezaměstnanosti se ve srovnání s předchozími třemi měsíci snížilo. V rámci Evropské unie je Česká republika mezi zeměmi s nejnižší nezaměstnaností na 5. místě.

K 30. 4. 2009 míra registrované nezaměstnanosti činila **7,9 %** (březen 2009 – 7,7 %, duben 2008 – 5,2 %). Ze 14 krajů má **vyšší než průměrnou míru nezaměstnanosti** 8 krajů, a to Ústecký (12,4 %), Moravskoslezský (11,1 %), Karlovarský a Liberecký (oba 10,1 %), Olomoucký (10,0 %), Zlínský (8,8 %), Jihomoravský (8,6 %) a Vysočina (8,5 %). Míru nezaměstnanosti vyšší než republikový průměr vykázalo 46 okresů, nejvyšší byla v okresech Most (15,6 %), Jeseník (14,1 %), Bruntál (14,0 %), Karviná (13,8 %), Děčín (13,5 %), Hodonín a Chomutov (13,3 %). **Nejnižší míra nezaměstnanosti** byla v okresech Praha–východ (2,6 %), Praha (2,7 %) a Praha–Západ (2,8 %). **Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 9,0 % a mužů 7,0 %**. Ve všech okresech republiky byla zaznamenána vyšší míra nezaměstnanosti žen než mužů.

K 30. 4. 2009 úřady práce evidovaly celkem 456 726 osob, což je o 7 814 osob více než ke konci předchozího měsíce. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2008 je celkový počet uchazečů o zaměstnání vyšší o 140 608.

K 30. 4. 2009 bylo registrováno 26 748 nezaměstnaných **absolventů škol a mladistvých**, je to o 278 osob méně než v minulém měsíci a o 7 604 osoby více než v dubnu 2008. Na celkové nezaměstnanosti se tak podílejí 5,9 % (březen 2009 – 6,0 %, duben 2008 – 6,1 %).

V průběhu dubna bylo na úřadech práce nově zaevidováno 73 052 osoby. Je to o 2 623 nově evidovaných uchazečů více než v předchozím měsíci a o 30 537 více než v dubnu 2008. Do nového zaměstnání v průběhu dubna 2009 nastoupilo 45 668 osob (tj. o 13 156 osob více než v předchozím měsíci a o 3 072 osoby více než v dubnu minulého roku). 19 570 uchazečů bylo z evidence vyřazeno bez umístění (sankční vyřazení, odchod do důchodu atd.).

Úřady práce evidovaly k 30. 4. 2009 celkem 50 517 **volných pracovních míst**. Je to o 4 895 míst méně než v předchozím měsíci a o 101 750 míst méně než v dubnu 2008. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 9,0 uchazečů, z toho nejvíce v okresech Jeseník (50,9), Teplice (47,8), Karviná a Děčín (oba 41,6), Bruntál (35,6) a Prostějov (30,8).

K 30. 4. 2009 evidovaly úřady práce 2 468 **volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**, na jedno volné pracovní místo připadalo 25,8 osob se zdravotním postižením.

V dubnu 2009 pobíralo **podporu v nezaměstnanosti** 210 021 osob, což je 46,0 % celkového počtu osob vedených v evidenci (březen 2009 – 45,3 %, duben 2008 – 32,0 %).

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2009 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 475/2008 Sb. ze dne 10. prosince 2008, který stanovil příjmy ve výši 1 114,0 mld. Kč, výdaje ve výši 1 152,1 mld. Kč a schodek ve výši 38,1 mld. Kč.

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly ke konci dubna 2009 **celkové příjmy státního rozpočtu** výše 341,2 mld. Kč, **celkové výdaje** 396,9 mld. Kč a **schodek hospodaření** 55,7 mld. Kč (v dubnu 2008 byl vykázán schodek 28,1 mld. Kč).

Ukazatel	Skutečnost leden–duben 2008	2009			% plnění v roce 2008	Index 2009/2008
		Schválený rozpočet	Skutečnost leden–duben	% plnění		
	1	2	3	4=3:2	5	6=3:1
PŘÍJMY CELKEM	348,64	1114,00	341,25	30,6	33,6	97,9
VÝDAJE CELKEM	376,73	1152,10	396,91	34,5	34,0	105,4
SALDO	-28,09	-38,10	-55,66	146,1	39,7	198,2

Celkové příjmy dosáhly výše 341,2 mld. Kč a představují 30,6 % schváleného rozpočtu (v dubnu 2008 plněny na 33,6 %) a byly tak proti dubnu 2008 nižší o 7,4 mld. Kč, tj. o 2,1 %. Na meziročním poklesu se podílely především daňové příjmy (pokles o 16,0 mld. Kč).

Celkové výdaje v objemu 396,9 mld. Kč čerpané ke konci dubna 2009 představují 34,5 % rozpočtu (v dubnu 2008 to bylo 34,0 %), což znamená meziroční růst o 20,2 mld. Kč, tj. o 5,4 %. Proti skutečnosti, resp. rozpočtu 2008, předpokládá letošní rozpočet nárůst o 6,3 %, resp. o 4,0 %.

Celkové saldo hospodaření státního rozpočtu za duben 2009 vykázalo schodek 55,7 mld. Kč a je to proti stejnému období roku 2008 výsledek horší o 27,6 mld. Kč. Zhoršení hospodaření státního rozpočtu během měsíce dubna (na konci března činil schodek 2,3 mld. Kč) způsobilo především zaplacení čtvrtletní zálohy na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji, dále platba příspěvku státu na stavební spoření a také úhrada úroku v rámci kapitoly Státní dluh (v samotném dubnu ve výši 11,3 mld. Kč).

Konjunkturální průzkum

Saldo souhrnného indikátoru důvěry (indikátoru ekonomického sentimentu) v dubnu 2009 meziměsíčně podruhé od února 2008 zvýšilo, a to o 4,2 bodu, (v březnu o 1,7 bodu). Saldo podnikatelského indikátoru se zvýšilo o 4,5 bodu a saldo spotřebitelského indikátoru vzrostlo o 3,3 bodu. Ve srovnání s dubnem 2008 je však saldo souhrnného indikátoru důvěry o 28,2 bodů nižší, důvěra podnikatelů je nižší o 30,6 bodu a důvěra spotřebitelů je nižší o 18,7 bodu.

V **průmyslu** se v dubnu oproti březnu dále mírně snížilo hodnocení současné celkové ekonomické situace. Hodnocení celkové i zahraniční poptávky se však mírně zvýšilo. Zásoby se podle mínění respondentů mírně snížily. Pro příští tři měsíce respondenti očekávají oživení tempa výrobní činnosti i zaměstnanosti. Také očekávání celkové ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou vyšší než v březnu. Využití výrobních kapacit ve zpracovatelském průmyslu se oproti nízké hodnotě v lednu 2009 dále snížilo a dosáhlo 74,4 %; zajištění práce zakázkami odhadují respondenti na 6,3 měsíců (v lednu to bylo 6,1). Celkově se saldo indikátoru důvěry v průmyslu v dubnu meziměsíčně zvýšilo o 5,4 bodu; je však o 37,3 bodu nižší než před rokem.

Ze šetření o **investiční činnosti** vyplývá, že v roce 2009 by měly investice ve zpracovatelském průmyslu dosáhnout nižší úrovně než v roce 2008 (cca o 14 %). Půjde přitom převážně o obnovu výrobních zařízení, méně pak o rozšíření výrobních kapacit a pořízení nových technologií.

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v dubnu oproti minulému měsíci snížilo. Hodnocení současné celkové poptávky se snížilo mírně. Pro příští tři měsíce respondenti předpokládají zpomalení vývoje stavební činnosti a pokles zaměstnanosti. Respondenti odhadují zajištění práce zakázkami na 7,8 měsíce dopředu (v březnu to bylo 8,5). Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou nižší než v březnu. Celkově se saldo indikátoru důvěry meziměsíčně snížilo o 4 body a je o 28 bodů nižší než před rokem.

V odvětví **obchodu** se v dubnu ve srovnání s březnem mírně zvýšilo hodnocení současné ekonomické situace. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou nižší než v březnu, pro příštích šest měsíců jsou však vyšší. Zásoby se podle mínění respondentů v dubnu výrazně snížily. Celkově se saldo indikátoru důvěry v dubnu oproti březnu zvýšilo o 2,7 bodu, ale je

o 15,3 bodu nižší než v dubnu 2008.

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v dubnu ve srovnání s březnem zvýšilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se zvýšilo také, stejně jako její očekávání pro příští tři měsíce. Očekávání ekonomické situace jsou pro období příštích tří i šesti měsíců vyšší než v březnu. Celkově se saldo indikátoru důvěry oproti minulému měsíci zvýšilo o 5 bodů, ale je o 24,6 bodů nižší než před rokem.

Ze šetření mezi **spotřebiteli** v dubnu vyplynulo, že pro příštích dvanáct měsíců očekávají zlepšení celkové ekonomické situace i své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se v dubnu oproti minulému měsíci mírně zvýšil a je i nadále vysoký. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se zvýšil. Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci zvýšil o 3,3 bodu, v meziročním srovnání je o 18,7 bodu nižší.

*Od ledna 2009 je **saldo indikátoru spotřebitelské důvěry sezónně očišťováno**. Časové řady spotřebitelského a souhrnného indikátoru důvěry jsou zpětně přepočítány a údaje jsou srovnatelné.*

*Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.*

***Od ledna 2006 je vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém:** indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20% váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.*

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.